

2025

El Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre 2025-2028

Coordinació: Silvia Yagüe (Consell Comarcal del Baix Ebre)

Redacció: Maite Ojer i Blasi (en perspectiva, consultoría)

Col.laboració: Mariia Rakitina (en perspectiva, consultoría)

Índex

Presentació.....	3
Introducció	4
Marc Normatiu	7
Àmbit internacional.....	7
Àmbit comunitari	8
Àmbit estatal	9
Marc conceptual referencial	12
Un pla participat.....	17
Organització	17
Diagnosi.....	17
Resum informe diagnòstic.....	20
Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la comarca del Baix Ebre 2024-2028	23
Principis rectors.....	23
Finalitats	23
Estructura	24
Pla Acció	26
Eix 1: Baix Ebre, territori d'equitat.....	26
Eix 2: Benestar de les dones. Drets Civils.	34
Eix 3: Prevenció i Eradicació de la violència masclista	43
Cronograma.....	49
Seguiment i Avaluació	51

Presentació

Des del Consell Comarcal del Baix Ebre mantenim ferm el nostre compromís amb la igualtat i el feminisme, perquè és la nostra manera d'entendre la societat i la vida comunitària. Aquest **Pla Estratègic de Polítiques de Dones**, representa un pas decidit cap a una convivència més justa, on totes les persones, independentment del seu gènere, puguin desenvolupar el seu potencial sense barreres ni discriminacions.

El Consell vol liderar aquest canvi amb accions concretes que eliminin les discriminacions i promoguin la igualtat d'oportunitats per a tothom. Aquest document no és només una eina de treball, sinó també una declaració de principis: un reflex de la nostra voluntat de construir una societat millor, on tothom tingui cabuda.

Convidem tota la ciutadania a formar part d'aquest procés transformador. Junts i juntes treballarem per tenir una comarca amb un futur més lliure, més igualitari i més prometedor per a totes les generacions.

Antoni Gilabert i Rodríguez

President del Consell Comarcal del Baix Ebre

Introducció

El Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre defineix els compromisos d'actuació en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes a la comarca del Baix Ebre per al període que va des de l'any 2024 al 2028 i és el resultat d'una feina conjunta, reflexiva i participativa.

Fer anar l'adjectiu «estratègic» suposa una declaració d'intencions, ja que es vol que aquest document sigui un instrument que articuli, per als propers quatre anys, les grans línies d'actuació pel que fa a les polítiques comarcals. Neix, per tant, amb el compromís de ser un document aterrible, mesurable, eficaç i eficient.

L'aplicació de la perspectiva feminista a les polítiques afecta el conjunt de la població i, per tant, les polítiques contemporànies no s'entenen sense aquesta dimensió. Les oportunitats de les que gaudeixen dones i homes encara ara no són les mateixes en molts àmbits i les administracions han d'actuar en aquest sentit a partir d'estudis diagnòstics que permetin conèixer l'impacte diferenciat per sexe de les accions dutes a terme.

Més enllà de la consciència i la responsabilitat social que fecunda la voluntat de construir una realitat equitativa a la comarca del Baix Ebre, Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones té a la base la legislació vigent que s'ancora en la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes de l'Estat Espanyol, i en la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes recull, en l'article 3, els principis d'actuació dels poders públics que “han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per millorar la societat i respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes”.

El present document neix gràcies a la concurrència de la ciutadania, per una banda, i del personal tècnic i polític del Consell Comarcal del Baix Ebre que han participat activament en tot el procés de disseny i elaboració en totes les fases a través de reunions de treball i, deixant sentir la seva veu a través de l'enquesta a la població.

Les seves aportacions han estat fonamentals per aconseguir un document viable i realista que doni resposta a les necessitats del territori.

Pel que fa als antecedents, cal establir que el desenvolupament de les polítiques de dones al Consell Comarcal del Baix Ebre té una llarga trajectòria. L'any 2007, moment d'aprovació de la Llei estatal 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes, es redactava el I Pla de Polítiques de Dones. No seria fins a l'any 2013 que es dissenyaria el

II Pla Comarcal de Polítiques de Dones. El III Pla arribaria l'any 2017 i el 2020 el IV Pla de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Baix Ebre.

L'any 2002, avançant-se a totes les administracions, el Consell Comarcal del Baix Ebre ja crea el Consell Consultiu de la Dona que, tal i com es pot llegir al IV Pla de Polítiques de Dones, naixia per a ser "un òrgan de consulta on estaven representades totes les entitats de dones de la comarca amb l'objectiu de poder recollir les seves necessitats i donar recolzament a la seva tasca així com fomentar la relació entre elles per dinamitzar el teixit associatiu de dones".

L'any 2010, i a l'empara del I pla de polítiques de Dones neix el SIAD, és a dir, el servei d'informació i atenció a les dones i, a més, el Consell Comarcal del Baix Ebre va participar en l'elaboració del circuit d'abordatge de la violència masclista a les Terres de l'Ebre. Finalment, en el mateix període es signa conveni amb l'Ajuntament de Tortosa per a disposar d'un pis d'urgència per a dones.

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones és un servei públic adreçat a les dones i que compta amb una sèrie de recursos que van des de l'atenció individual a la comunitària amb l'objectiu de que les ciutadanes puguin gaudir dels seus drets civils i que les societats assegurin la no discriminació per raó de sexe. El SIAD, per tant, ha d'estar vinculat als circuits d'atenció a les dones i han de mantenir, a l'hora, una relació continuada amb el teixit associatiu femení i les comunitats que conformen el teixit social. Té la seva seu permanent a la seu del Consell Comarcal del Baix Ebre i les seves professionals es desplacen als diferents municipis del territori.

Cal ressaltar que la conselleria d'Igualtat i Feminismes no es va crear fins al juliol de l'any 2023 i que el servei del SIAD depenia directament de la conselleria de Serveis per a Persones. Concretament el SIAD del Consell Comarcal del Baix Ebre penjava del departament d'Igualtat i Feminismes dins de l'àrea de Serveis a les Persones, juntament amb serveis socials i infància i sota la mirada d'una coordinació general que abastava les tres àrees. Dins d'igualtat i feminismes es gestionaven els serveis de SIAD, SAI, migració, temps per cures i equitat. Des del mes de gener de l'any 2025, l'àrea d'Igualtat i Feminismes del Consell Comarcal compta amb una coordinació tècnica pròpia i, per tant, ja no depèn de la coordinació dels serveis socials. Actualment, a l'àrea d'Igualtat i feminismes del Consell Comarcal del Baix Ebre es gestionen els serveis de SIAD, SAI i equitat.

El pas del temps i l'evolució en el disseny de les polítiques amb perspectiva de gènere i la seva implementació fa es pugui observar una evolució en l'organització interna dels plans estratègics de polítiques de dones que respon a les necessitats canviants. D'aquesta manera podem observar clares diferències en la distribució dels eixos:

IV Pla de polítiques de Dones del Consell Comarcal del Baix Ebre	Vè Pla de polítiques de Dones del Consell Comarcal del Baix Ebre
Eix I: Transversalització de les polítiques de dones del Consell Comarcal i els ens locals. Eix II: Canvis Culturals que Transformen estructures i models patriarcal. Eix III: Participació. Eix IV: Reorganització dels treballs i noves polítiques del temps. Eix V: Intervenció integral contra la violència masclista.	Eix I. Baix Ebre, territori d'equitat. Eix II: Benestar de les Dones: Drets Civils Àmbit Corresponsabilitat i Conciliació: polítiques del temps. Àmbit Protecció social i mercat de treball. Àmbit Mobilitat. Àmbit Participació social de les dones. Eix III: Prevenció i eradicació de la violència masclista.

En tot cas, el Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre és una eina de treball operativa i mesurable, un mitjà per a la ciutadania del baix Ebre i per a l'administració comarcal amb vocació de provocar canvis socials i estructurals en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes i en la prevenció i l'eradicació de la violència masclista mitjançant la definició dels 15 objectius principals, que es transformen en 26 objectius específics, que es tradueixen en un total de 49 actuacions i que van acompanyades de 106 indicadors que en garanteixen el seguiment i avaluació.

Marc Normatiu

Àmbit internacional

La igualtat entre dones i homes és un principi jurídic universal reconegut en diversos textos internacionals sobre drets humans:

La Carta de les Nacions Unides, signada el 26 de juny de 1945 a San Francisco.

La Declaració Universal de Drets Humans, aprovada i proclamada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. En l'article 2.1, diu: "Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició".

Declaració de l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre l'eliminació de la Discriminació contra la Dona (1967).

I Conferència Mundial sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona (Mèxic, 1975).

Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació contra la Dona, aprovada per l'Assemblea General de l'ONU el 1979.

II Conferència Mundial sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona (Copenhaguen, 1980).

III Conferència Internacional sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona (Nairobi, 1985).

Conferència de Viena de Nacions Unides 1993 que estableix que els drets de les dones formen part inalienable, integral i indivisible dels drets humans universals.

IV Conferència Mundial sobre les Dones (Beijing, 1995). Punt d'inflexió en l'agenda internacional pel que fa a polítiques de dones.

La Declaració de Beijing i la seva Plataforma d'Acció, aprovada per unanimitat pels 189 països, és una agenda per a l'apoderament de les dones i es considera el document de política global clau en la matèria. Hi apareix el concepte "mainstreaming" o transversalitat de gènere com una nova manera d'analitzar la realitat.

Àmbit comunitari

La Convenció Europea de Drets Humans, adoptada pel Consell d'Europa l'any 1950, institueix el Tribunal Europeu de Drets Humans.

Carta Social Europea aprovada l'any 1961.

Directiva 92/85/CEE del 19 d'octubre de l'any 1992 per a l'aplicació de mesures de millora de la seguretat i la salut de la treballadora embarassada o en període de lactància.

Carta Social Europea de l'any 1996, en substitució de la del 1961, prohibeix la discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe, ofereix una protecció especial en cas d'embaràs i maternitat i dedica un article al dret de la dignitat en el treball.

Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW), aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el desembre del 1979 i ratificada per Espanya el 1983.

Tractat d'Amsterdam (1999), en el qual es contextualitzen les discriminacions indirectes persistents. Legitima les accions positives. La igualtat d'oportunitats i de tracte de dones i homes es consolida formalment com a principi fonamental de la Unió Europea i es configura com a principi jurídic transversal.

Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea de l'any 2000. Consagra la igualtat de dones i homes en tots els àmbits.

Tractat de Niça (2001).

Directiva 2006/54/CEE, de 5 de juliol, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats i igualtat de tracte entre homes i dones en assumptes de treball i ocupació. Prohibeix les discriminacions, directes i indirectes, entre homes i dones pel que fa a les condicions de contractació, acomiadament, formació i promoció professional i afiliació a les organitzacions de persones treballadores o empresàries.

Tractat de funcionament de la Unió Europea (TFUE). Prohibeix la discriminació per raó de sexe en matèria de remuneració per a un mateix treball o un treball d'igual valor. Aquest principi també s'aplica als sistemes de classificació professional utilitzats per a la determinació de remuneracions.

Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i lluita contra la violència contra les dones (Conveni d'Istanbul), signat l'any 2011 i obert per a la ratificació per part de cada Estat. Representa el primer instrument de caràcter vinculant en l'àmbit europeu en matèria de violència masclista i la reconeix com una violació dels drets humans.

Àmbit estatal

Constitució Espanyola. Propugna la igualtat com a valor superior de l'ordenament jurídic espanyol. Proclama el dret a la igualtat i fa una prohibició expressa a la discriminació per raó de sexe. L'article 9.2 estableix l'obligació dels poder públics de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de la persona i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives.

Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Té per objectiu establir el marc normatiu, institucional i de polítiques públiques per garantir el dret a la igualtat de les dones i els homes.

Article 3 de la Llei 9/2009, de 6 d'octubre, d'ampliació de la durada del permís de paternitat en els casos de naixement, adopció o acollida, que suprimeix la disposició transitòria novena de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març.

Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, declara que els poders públics no poden ser aliens a la violència de gènere, que constitueix un dels atacs més flagrants a drets fonamentals com la llibertat, la igualtat, la vida, la seguretat i la no discriminació, els quals han de proporcionar una resposta global a la violència que s'exerceix sobre les dones.

Llei Orgànica 2/2010, de 3 de març, de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs.

Ratificació del Conveni d'Istanbul l'any 2014.

Reial decret llei 6/2019, d'1 de març, de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats de dones i homes en el treball i l'ocupació.

Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual. La finalitat d'aquesta llei és l'adopció i la posada en pràctica de polítiques efectives, globals i coordinades entre les diferents administracions públiques competents que garanteixin la sensibilització, la prevenció, la detecció i la sanció de les violències sexuals, i incloguin totes les mesures de protecció pertinents que garanteixin la resposta integral especialitzada davant de totes les formes de violència sexual, l'atenció integral immediata i la recuperació en tots els àmbits en què es desenvolupa la vida de les dones, nenes, nens i adolescents, víctimes principals de totes les formes de violència sexual. Així, aquesta llei busca enfortir les mesures de sensibilització ciutadana i de prevenció, promovent polítiques eficaces de sensibilització i formació; així com garantir els drets

de les víctimes de violències sexuals, garantint l'atenció i accés a serveis especialitzats, així com la independència econòmica de les víctimes i la seva reparació.

Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació, una llei de dret antidiscriminatori específic, que té l'objectiu de prevenir i eradicar qualsevol forma de discriminació, d'una banda i, d'altra, protegir a les víctimes, motiu pel qual combina l'enfocament preventiu amb l'enfocament reparador. Es tracta d'una llei de garanties (dels drets reconeguts), una llei general (no sectorial) i una llei integral (respecte als motius de discriminació).

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 19, reconeix el dret de totes les dones al lliure desenvolupament de la seva personalitat i de la seva capacitat personal i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures de maltractament, explotació o discriminació, així com a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats en tots els àmbits públics i privats. En l'article 41 s'assenyala l'obligació dels poders públics de garantir la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques públiques.

La Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes recull, en l'article 3, els principis d'actuació dels poders públics que "han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per millorar la societat i respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes".

Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista estableix que l'Administració Pública ha de:

- Impulsar i desenvolupar actuacions informatives i estratègies de sensibilització social destinades a prevenir i eliminar la violència masclista.
- Donar informació, orientació i suport a les dones que pateixen violència masclista i també detectar les situacions de violència masclista.
- Incloure amb caràcter prioritari les dones que han patit violència o pateixen violència masclista en programes de formació ocupacional o inserció laboral, establir subvencions a la contractació, promoure la signatura de convenis amb empreses i organitzacions sindicals, establir ajuts directes i mesures de suport per a les dones que es constitueixin en treballadores autònomes.
- Establir coordinació i col·laboració interadministrativa.

La Llei 5/2008 ha estat modificada per la Llei catalana 17/2020, del 22 de desembre, amb la vocació d'ampliar-la, reforçar-la i actualitzar-la. Incorpora la perspectiva interseccional en l'abordatge de la violència masclista i regula la violència institucional

com a àmbit, amb la definició de la diligència deguda i l'especificació que aquesta violència es pot causar tant per acció com per omissió. També s'introdueix la regulació de les violències digitals, de les violències en l'àmbit social i comunitari, les formes de violència masclista i una definició de consentiment sexual, en la qual es fixa com a requisit essencial la necessitat de voluntat expressa.

Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, l'objectiu de la qual és establir els principis i regular les mesures i els procediments per a garantir i fer efectius el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, el respecte a la dignitat humana i la protecció davant qualsevol forma, acte o conducta de discriminació que es doni en el seu àmbit territorial d'aplicació, per raó de naixement o lloc de naixement; procedència, nacionalitat o pertinença a una minoria nacional; raça, color de pell o ètnia; opinió política o d'una altra índole; religió, conviccions o ideologia; llengua; origen cultural, nacional, ètnic o social; situació econòmica o administrativa, classe social o fortuna; sexe, orientació, identitat sexual i de gènere o expressió de gènere; ascendència; edat; fenotip, sentit de pertinença a grup ètnic; malaltia, estat serològic; discapacitat o diversitat funcional, o per qualsevol altra condició, circumstància o manifestació de la condició humana, real o atribuïda.

Marc conceptual referencial

Androcentrisme en el llenguatge. Consisteix en un punt de vista orientat pel conjunt de valors dominants en el patriarcat, és a dir, una percepció centrada i basada en normes masculines, prenent l'home com a mesura de totes les coses i considerant la dona com una desviació de la norma. Es materialitza fent anar el masculí com a pretès genèric.

Assetjament sexual. Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeix l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidatori, degradant o ofensiu. Art 7 LO 3/2007.

Assetjament per raó de sexe. Qualsevol comportament fet en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant o ofensiu. Art 7 LO 3/2007.

Bretxa salarial. Diferència salarial entre dones i homes resultant del càlcul de la mitjana i la mediana en el total de les seves retribucions expressat percentualment.

Coeducació. Paradigma conceptual que promou la igualtat de l'alumnat fonamentant-la en el respecte en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les noies i els nois, independentment del seu sexe o orientació sexual potenciant, així, la igualtat real d'oportunitats, llibertat i solidaritat en la canalla. Suposa educar tenint en compte les diferències entre nins i nines i les desigualtats que els estereotips i rols, establerts culturalment segons el sexe, provoquen diferenciadament en cadascun d'aquests col·lectius. Pretén eliminar l'androcentrisme i la desaparició dels gèneres en funció del sexe.

Conciliació de la vida personal, familiar i professional. Possibilitat d'una persona de compatibilitzar els temps, interessos, obligacions i necessitats dels àmbits personal, familiar i professional i poder desenvolupar-se de la mateixa manera en tots els aspectes.

Coresponsabilitat. Distribució equilibrada en el si de la llar, de les tasques domèstiques, de la cura de persones dependents, dels espais educatius i de feina, que permeti al seus membres el desenvolupament d'opcions i interessos lliurement i plena, i que contribueixi a assolir la igualtat efectiva de dones i homes.

Dades desagregades per sexe. Recollida, sistematització i tractament de dades i informació estadística per sexe, per tal de fer possible una anàlisi comparativa de com afecten les mesures de manera diferenciada.

Discriminació directa per raó de sexe. Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica exclou explícitament una persona per raó de sexe. En aquest tipus de discriminació podem trobar la discriminació per embaràs o maternitat, que inclou qualsevol tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat. Art 6 LO 3/2007.

Discriminació indirecta per raó de sexe. Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica de caràcter aparentment imparcial exclou implícitament un treballador o treballadora per raó de sexe. Art 6 LO 3/2007.

Divisió sexual del treball. Repartiment social de les tasques en funció del sexe, segons el qual històricament s'assignen a les dones les tasques reproductives i als homes les productives.

Doble jornada. Suma de la jornada laboral remunerada i una jornada posterior dedicada principalment a les tasques de la llar i a la cura de persones dependents de manera no remunerada.

Doble presència. Presència d'una dona al lloc de treball on fa la tasca d'assalariada mentre s'ocupa també de la major part del treball reproductiu i la seva organització amb repercussió integral en la salut.

Estereotips de gènere. Conjunt d'idees simples, prèvies i irracionals que s'atribueixen a les persones en funció del seu sexe, i que prescriuen característiques definitòries sobre la seva manera de ser i de comportar-se (paper social), d'acord amb la prescripció del sistema de gènere, com a mecanisme activador de la ideologia patriarcal.

Feminisme. Teoria política i moviment social que denuncia la desigualtat social entre els sexes i exigeix canvis polítics i socials en els àmbits relacionals per tal que les dones puguin desenvolupar-se plenament i lliure en la societat.

Gènere. Concepte que fa referència a les diferències, socialment construïdes, assignades a dones i homes de manera diferenciada, que han estat apreses, canvien amb el temps i presenten grans variacions, tant entre diverses cultures com dins d'una mateixa cultura. Normalment té associat un encàrrec social que organitza la realitat.

Igualtat formal. Es coneix com la igualtat davant la llei i parteix de la convicció que els éssers humans són iguals, tenen els mateixos drets i són lliures. Es correspon amb l'article 14 de la Constitució espanyola: "Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social".

Igualtat entre sexes. Possibilitat que dones i homes puguin desenvolupar-se en igualtat de condicions i drets.

Igualtat d'oportunitats. Principi informador d'ordenament jurídic, aplicable en l'àmbit laboral privat i públic, pel qual es considera que no pot existir una justícia real si no es donen mecanismes socials que garanteixin les mateixes oportunitats a totes les persones, posant el focus en l'equitat salarial i de gènere.

Igualtat real. Existeix quan es produeix una igualtat efectiva que canvia els costums i les estructures de desigualtat que hi ha entre dones i homes.

Igualtat de tracte. La igualtat de tracte entre dones i homes suposa l'absència de qualsevol discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe. Art 3 LO 3/2007.

Indicador de gènere. Mesura, nombre, fet, opinió o percepció que mostra la situació específica de les dones, dels homes, així com els canvis que es produeixen en els dos grups a través del temps. L'indicador de gènere és una representació d'un fenomen determinat que mostra totalment o parcial una realitat i que té la funció de fer visibles els canvis socials en termes de relacions de gènere al llarg del temps.

Informe d'impacte de gènere. Document administratiu que acompanya els projectes de normes, ordenances i reglaments municipals així com plans, programes i projectes amb l'objectiu d'argumentar i analitzar, mitjançant dades objectives, quin son els seus efectes, de manera diferenciada, en la vida de dones i homes. Permeten conèixer si les desenvolupades contribueixen a la igualtat efectiva de dones i homes.

Masclisme. Conjunt d'actituds i comportaments que atribueixen superioritat a l'home i que rebaixen la dignitat de les dones per raó de sexe i sense cap altra justificació.

Mainstreaming o transversalitat de gènere. Implica la incorporació de la perspectiva de gènere a tots els instruments i intervencions, en tots els àmbits i els nivells, amb l'objecte de generar condicions que garanteixin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i l'absència d'un tracte discriminatori.

Mesures d'acció positiva. L'article 11 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes estableix que "amb la finalitat de fer efectiu el dret constitucional de la igualtat, els poders públics han d'adoptar mesures específiques a favor de les dones per corregir situacions patents de desigualtat de fet respecte als homes. Aquestes mesures, que s'han d'aplicar mentre subsisteixin aquestes situacions, han de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objectiu perseguit en cada cas".

Perspectiva feminista. Consideració de les diferències socioculturals entre les dones i els homes en una activitat o àmbit per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques que tenen en compte les diverses actuacions, situacions i necessitats que afecten les dones. En definitiva, la perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural, a fi de trobar línies d'acció per a la solució de desigualtats.

Perspectiva de gènere. Variable d'anàlisi, d'aproximació crítica, pretén posar en evidència l'impacte diferencial que tenen les accions o circumstàncies sobre dones i homes. L'existència d'estereotips culturalment construïts fa que la posició social de les dones sigui diferent a la dels homes i, per tant, el que s'espera d'ells. Des d'aquesta manera d'ordenar la realitat, totes les accions tenen un impacte diferent segons el gènere assignat socialment i en cada comunitat cultural i generen unes relacions de poder determinades. Aplicar la perspectiva de gènere en un camp d'estudi implica analitzar quines implicacions tenen les accions desenvolupades per a les dones i quines per als homes de manera diferenciada i per tal de fer-ho cal **recollir les dades desagregades per sexe** ja que permeten tenir informacions diferenciades i copsar **l'impacte diferencial. Es visibilitza la realitat de dones. Fer un ús no sexista ni androcèntric de la llengua i les imatges** serà clau en l'aplicació de la perspectiva de gènere com a eina conceptual així com treballar per a l'eradicació de la violència masclista.

Polítiques d'igualtat. Polítiques que incorporen la perspectiva feminista en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les decisions. Transversalitzen la igualtat en la implementació de tota l'acció política.

Pla d'igualtat. L'article 46 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, defineix els plans com un conjunt ordenat de mesures, adoptades després de dur a terme una diagnosi de situació, amb l'objectiu d'eliminar els desequilibris i les desigualtats existents entre dones i homes dins de l'empresa; i d'introduir la perspectiva de gènere en els processos de gestió de persones.

Pla Estratègic d'Igualtat de dones i homes. Un pla és una estratègia institucional destinada a assolir la igualtat real entre homes i dones als diferents àmbits de la societat, eliminant estereotips, actituds i obstacles que dificulten a les dones accedir als diferents escenaris que conformen la nostra societat en igualtat. El pla es desenvolupa a llarg termini i requereix la definició d'uns eixos concrets que permetin el seu desenvolupament i es concretin en objectius específics traduïts en accions determinades, que seran totes aquelles mesures que han de permetre facilitar la igualtat al territori on es desenvolupa.

Representació equilibrada. Presència de dones i homes als diferents àmbits de la societat, sense que hi hagi cap privilegi o discriminació. Aquest equilibri consisteix en el fet que els dos sexes siguin representat per un percentatge no inferior al 40% i no superior al 60%.

Segregació horitzontal. Concentració en determinades ocupacions que, en el cas de les dones, generalment es caracteritzen per una remuneració, un reconeixement i un valor social inferiors.

Segregació vertical. Concentració en determinats llocs de treball que, en el cas de les dones, generalment es caracteritzen per ser els de responsabilitat més baixa i menys remuneració.

Sexe. Característiques biològiques que defineixen un ésser humà com a dona o com a home. Depèn de la càrrega cromosòmica, de la genitalitat i de la càrrega hormonal.

Sexisme en el llenguatge. Utilització de la llengua caracteritzada pel menyspreu i la desvalorització del que són o fan les dones. És una actitud derivada de la supremacia masculina i es basa en totes les creences que la suporten i la legitimen.

Sostre de vidre. Barrera invisible que dificulta o obstaculitza l'accés de les dones als nivells més alts de poder, de decisió o de responsabilitat d'una empresa, de manera que les seves carreres professionals queden estancades en les categories o els nivells organitzatius més baixos com a conseqüència dels prejudicis sobre la seva capacitat professional.

Terra enganxós. Fa referència a les circumstàncies originades per les responsabilitats i càrregues familiars que mantenen moltes dones atrapades en la base de la piràmide econòmica. Aquestes circumstàncies imposen a les dones una "adhesivitat" a les responsabilitats i càrregues afectives i emocionals que en l'àmbit domèstic acaben per

recaure sobre elles, les atrapen i en dificulten, alenteixen o impedeixen la sortida i realització personal lluny de l'àmbit familiar.

Transversalitat del principi d'igualtat de tracte entre dones i homes. El principi d'igualtat de tracte i oportunitats de dones i homes informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders Públics. Les administracions publiquen l'han d'integrar en l'adopció i execució de les seves disposicions normatives, en la definició i pressupost de polítiques públiques en tots els àmbits i en el desenvolupament conjunt de totes les activitats. Art 15 LO 3/2007.

Treball productiu. Conjunt d'activitats remunerades que produeixen bens i serveis a l'economia mercantil i formal però també a la submergida i informal.

Treball reproductiu. Conjunt d'activitats no remunerades relacionades amb la feina domèstica i la d'atenció i cura de persones dependents en el si de la família.

Violència masclista. És la violència que s'exerceix sobre les dones pel fet mateix de ser dones com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions e poder dels homes sobre les aquestes. Comprèn qualsevols acte de violència per raó de sexe que tingui com a conseqüència, o que pugui tenir com a conseqüència, un perjudici o sofriment en la salut física, sexual o psicològica, i inclou les amenaces d'aquests actes, la coerció i les privacions arbitràries de la seva llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com en la privada. També es consideren víctimes les filles i fills de la mare víctima de violència.

Un pla participat

Organització

L'any 2024 es pren la decisió política de dissenyar el Vè Pla Estratègic de polítiques de Dones de la comarca del Baix Ebre. Davant d'aquest repte s'organitza un equip de treball coordinat des del SIAD i promogut per la Conselleria d'Igualtat del Consell Comarcal del Baix Ebre.

Es convoquen diferents reunions de treball tant amb l'equip tècnic responsable de cada departament implicat com amb les diferents associacions de dones vinculades al Consell de Dones de la comarca a fi i efecte de reflexionar sobre les necessitats imminents al territori i que han de configurar els eixos rectors, finalitats i objectius que es traduiran en les accions a dur a terme en els propers quatre anys de vigència del present document. En total es celebren tres reunions amb personal tècnic i tres reunions amb associacions. La població també ha estat cridada a manifestar-se a través d'una enquesta al ciutadania que, a banda de proporcionar dades per a poder fer una fotografia que ajustés l'informe diagnòstic que ha precedit el disseny del pla d'acció, ha inclòs preguntes sobre quines eren les prioritats de treball i millora a la comarca pel que fa a aquelles situacions que afecten les dones del Baix Ebre.

17

Les aportacions de totes les bandes han estat recollides i sintetitzades en el pla d'acció que configura el Vè Pla estratègic de polítiques de dones de la Comarca del Baix Ebre.

Finalment s'ha atorgat al Consell de Dones la potestat de fer el seguiment de la implementació del pla, juntament amb l'equip tècnic especialitzat en l'aplicació de la perspectiva de gènere.

S'ha establert un cronograma d'execució i s'han definit mecanismes per al seguiment i l'avaluació a partir dels indicadors quantificables de cada acció.

Diagnosi

La diagnosi es basa en l'anàlisi de les dades quantitatives i qualitatives obtingudes a aquest efecte en el decurs del període que va de l'15 de maig al 31 d'agost de l'any 2024.

Només el diàleg entre les dades més quantificables i pretesament objectives que obté la persona investigadora (etic) amb aquelles que responen a percepcions i opinions i que expliquen les situacions des del punt de vista de les persones objecte d'estudi (emic) pot

dur a conclusions i aproximacions vàlides i contrastades que serveixin per inferir conclusions útils i que es tradueixin en polítiques públiques.

Les eines emprades han estat:

1. Dades estadístiques estretes de l'INDESCAT i de l'INE. L'obtenció d'aquestes dades es va fer en el període comprès entre els mesos de juny i juliol de l'any 2024. A partir d'aquestes fonts s'han extret dades quantitatives de diferents àmbits, especialment les que han permès posar el municipi en xifres pel que fa a demografia i situació econòmica, entre d'altres. En aquest apartat només s'han treballat les dades que han estat publicades desagregades per sexes i no s'han tingut en compte les que en el moment de l'extracció encara no apareixien desagregades. Cal, doncs, ampliar els resultats en el moment en què aquestes informacions estiguin a l'abast.
2. Revisió documental: s'han analitzat un total de 42 documents de diverses característiques a més de pàgines webs i altres recursos en línia. Tots els documents analitzats han estat proporcionats per personal tècnic responsable dels departaments requerits. La majoria dels informes han estat publicats i estan a l'abast de la ciutadania. D'altres seran publicats en breu i alguns corresponen a dades internes proporcionades per a l'ocasió. Els estudis publicats seran referenciats en l'apartat de bibliografia.
3. Vuit entrevistes directes a personal tècnic d'àrea relacionades amb els eixos que incloïa el IV Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre dutes a terme durant el mes de juny de l'any 2024, que han mostrat els detalls fonamentals de cada departament del consistori. Han estat trobades virtuals i han durat al voltant dels 60/90 minuts. Parlem d'entrevistes semiestructurades, és a dir, aquella en què existeix una certa orientació sobre les qüestions a tractar però que, tant l'entrevistadora com l'entrevistat o entrevistada, tenen llibertat per a fer preguntes i respondre-les, segons la definició de Festinger i Katz (1978). Amb les entrevistes semiestructurades volíem conèixer uns esdeveniments i les sensacions viscudes pel personal tècnic encarregat d'implementar les accions i polítiques. No s'ha pretès fer una interpretació de les respostes, sinó considerar que allò que deia l'entrevistada era el que volia dir. Per tant, podem definir el mètode d'obtenció de dades com a entrevista semiestructurada directa i interpretada de forma literal. Tal com argumenta Schorderet (1975), "la entrevista, aun la más superficial, es sumamente compleja, y, a la vez que técnica, en muchos casos se convierte en un arte". Les respostes de les entrevistes van ser recollides en un bloc de notes mitjançant les TIC per part de l'entrevistadora per tal d'analitzar-ne les argumentacions. Tenint en compte el pes de les persones entrevistades dins l'organigrama del Consell Comarcal del Baix Ebre, s'ha optat per no referenciar el nom i càrrec de les persones implicades. S'han inclòs, no obstant, literals recollits per considerar que aporten idees fonamentals per a aquesta diagnosi.

4. Enquesta a la població confidencial i anònima, amb un total de 169 persones enquestades, de les que 164 son dones (97%) si 5 son homes (3%), i dividida en un total de tres àmbits d'investigació corresponents a les àrees de treball que inclou el IV Pla Estratègic de Polítiques de Dones. Les preguntes incloses en cada àmbit van ser revisades pel personal tècnic del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) del Consell Comarcal del Baix Ebre. Les persones que hi han participat han hagut d'especificar el seu sexe per tal de poder obtenir dades desagregades per sexe i apreciar l'impacte de les polítiques de manera diferenciada entre dones i en homes. Les preguntes que formen part de cada àmbit han estat numerades per facilitar-ne el tractament a l'hora d'obtenir les dades d'aquest procés de diagnosi. Les taules resultants també han estat referenciades numèricament. En el document que conté la diagnosi de l'enquesta, cada eix d'anàlisi menciona quines són les preguntes d'on surten les dades. La majoria dels ítems són de resposta obligada i s'acompanyen d'altres voluntaris que corresponen, en la majoria dels casos, a preguntes obertes que han servit per ampliar els coneixements aportats pels primers i que facilitaran el disseny de les accions a incloure en el Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre 2024-2028.

La ciutadania ha pogut respondre l'enquesta en línia mitjançant dispositiu mòbil, tauleta o ordinador. Un cop acabat el termini per poder respondre l'enquesta, les respostes a cada ítem han estat recollides en taules simples per a la seva anàlisi. Per tal d'aprofundir en la diagnosi, els ítems de cadascun dels àmbits han estat creuats entre si depenent dels interrogants que es volien aclarir.

Segons les respostes obtingudes, l'enquesta a la població no va arribar a tots els nuclis de la comarca del Baix Ebre i va tenir una incidència variable. La comunicació de la proposta participativa es va fer a través dels canals indicats pel Departament de Comunicació del Consell i mercès a la implicació de la ciutadania interpellada per les diferents associacions de dones que formen part del Consell Consultiu de Dones ha tingut un impacte més important. Cal indicar, però, que es va prendre la decisió política d'agrupar tres enquestes en una mateixa convocatòria. No es compta amb dades d'impacte d'aquesta decisió.

A partir de totes les informacions obtingudes mitjançant les quatre diferents vies, les dades han estat analitzades i posades en diàleg en l'apartat de consideracions finals d'aquest document.

Resum informe diagnòstic

Eix 1: Transversalització perspectiva de gènere

Fortaleses	Àrees de Millora
➤ Llarg recorregut en polítiques d'igualtat: 4 plans estratègics de polítiques de dones adreçats a la ciutadania previs. ➤ Voluntat de l'equip de Govern de dissenyar el Vè pla estratègic de polítiques de Dones. ➤ Increment en la quantitat d'usuàries que arriben al SIAD per iniciativa pròpia. ➤ Voluntat política i tècnica per a la formació i capacitat del personal en perspectiva de gènere. ➤ Augment dels recursos humans al SIAD.	➤ Aplicació de la perspectiva de gènere en tots els documents estratègics del Consell Comarcal del Baix Ebre. ➤ Necessitat de recollir les dades desagregades per sexe en els diferents departaments i àrees d'actuacions del Consell Comarcal. ➤ Formació del personal tècnic per a l'aplicació de la perspectiva de gènere en els diferents documents vertebradors. ➤ Fer un ús no sexista ni androcèntric de la llengua ni de les imatges. ➤ Aprofundir en les necessitats diferencials de les dones de la comarca en totes les àrees. ➤ Universalització dels plans d'igualtat als diferents ajuntaments de la comarca. ➤ Definició d'un pressupost propi per a desenvolupar les accions del SIAD pel que fa a les accions comunitàries. ➤ Major adequació de les tasques realitzades des del SIAD. ➤ Comissió tècnica del IVPEPD que no va funcionar: necessitat d'un espai de coordinació operatiu.

20

Eix 2: Benestar de les dones. Drets Civils.

Fortaleses	Àrees de Millora
➤ Incorporació d'una tècnica d'equitat en els treballs. ➤ Tendència del SIAD a augmentar el treball en la comunitat. ➤ Augment de les hores d'acció professional de la plantilla del SIAD. ➤ Existència de documents transversals d'anàlisi de la situació socioeconòmica de la comarca.	➤ Poc nivell d'execució de les accions d'aquest àmbit del IV Pla Estratègic de polítiques de Dones. ➤ Redistribució de les tasques a desenvolupar pel SIAD retornant a la seva lògica interna per poder desenvolupar el treball comunitari necessari. ➤ Necessitat de desagregar les dades per la variable sexe per poder conèixer la

➤ Augment de l'emprenedoria femenina. ➤ Existència d'un estudi sobre necessitats formatives del Teixit productiu a la comarca. ➤ Coneixement que té la ciutadania sobre alguns dels serveis que ofereixen Serveis Socials.	situació diferencial de dones i homes en totes les àrees involucrades. ➤ Aplicació de la perspectiva de gènere, en comptes de la generalista, en tots els documents estratègics. ➤ Desconeixement de les necessitats de les ciutadanes en totes les àrees d'estudi, especialment de les dones grans i les dones migrades i les dones joves. ➤ Treball en la destrucció dels estereotips de gènere pel que fa a l'ocupabilitat de les dones i les seves funcions. ➤ Major impacte de les polítiques d'ocupabilitat de les treballadores. ➤ Treballar per la millora en la mobilitat pública intercomarcal de la ciutadania. ➤ Major suport tècnic a les associacions de dones en treball comunitari. ➤ Aposta per la incorporació de les dones als òrgans de govern de les entitats de la comarca.
--	--

Eix 3: Prevenció i Eradicació de la violència masclista

Fortaleses	Àrees de Millora
➤ Augment de la plantilla d'atenció especialitzada al SIAD. ➤ SIAD es consolida com a servei més conegut a la comarca. ➤ Capacitat d'itinerància del SIAD. ➤ Bon nivell d'implementació de les mesures recollides en l'eix 6 del IV Pla Estratègic de polítiques de dones corresponent a l'erradicació de la violència masclista. ➤ Existència d'un Equip Tècnic de seguiment del Protocol d'abordatge de violències masclistes.	➤ Mancances en la mobilitat de les dones de la comarca que dificulta arribar a serveis com el SIE. ➤ Manca d'emplaçaments adequats per a la correcta atenció de les dones als diferents ajuntaments. ➤ Necessitat de treballar per a l'adaptació a la legislació vigent dels protocols de prevenció i abordatge de la violència masclista a la comarca. ➤ Sensació alta d'inseguretat que tenen les dones a la comarca. ➤ Necessitat de reflexió i modificació, si s'escau, de les mesures dutes a terme a nivell comunitari pel que fa a la detecció de la violència masclista a la comarca.

- Poca ràtio de protocols per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a les administracions i les empreses de la comarca.
- Insuficient treball preventiu de les violències masclistes a la comarca.
- Aprovació del protocol per a la prevenció i abordatge de la violència sexual en els espais d'oci nocturn.

Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la comarca del Baix Ebre 2024-2028

Principis rectors

S'estableixen, com a principis rectors del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre 2024-2028:

- Respecte als drets humans per a tota la ciutadania entenent que les diferents violències i discriminacions que pateixen les dones pel fet de ser-ho son vulneracions dels drets humans fonamentals.
- Implementar una mirada feminista en l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques que condueixi a abolir les desigualtats que afecten les dones per garantir la igualtat d'oportunitats i de tracte per a les dones.
- Cal visibilitzar les dones i de quina manera les hi afecten les polítiques i accions públiques ja que és un fenomen que cerca treure de l'anonimat involuntari amb l'objectiu de donar a conèixer i normalitzar bé sigui una situació, un moviment o un concepte. La invisibilitat provoca el menyspreu, la negació i fins i tot la inexistència.
- Fer de la comarca del Baix Ebre un territori lliure de violència masclista.
- Universalitat: Treballar des de totes les àrees i amb tots els col·lectius presents en el municipi, els diferents factors interconnectats que generen i mantenen situacions de desigualtat i discriminació, com ara el sexe, l'edat, la cultura, la nacionalitat, la classe socioeconòmica, la discapacitat, la salut o l'orientació sexual, entre d'altres, per poder obtenir una anàlisi més completa de la realitat i així corregir les desigualtats.
- Voluntat de aixoplugar els esforços que estan fent els diferents departaments del Consell Comarcal en la millora de la vida de totes les dones.
- Desenvolupar accions i mesures per corregir les desigualtats entre els sexes en matèria de coresponsabilitat i conciliació familiar, professional i personal i fer efectiu el dret a la conciliació de totes les persones, en especial de les dones.

23

Finalitats

- Dissenyar una eina per definir, de manera coherent, les polítiques municipals en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes, establint les prioritats així com els principis que han de regir en les ordenances en el període que va des de l'any 2024 al 2028.
- Fer possible la incorporació de la perspectiva de gènere a totes les polítiques i

àrees comarcals.

- Augmentar la salut i la qualitat de vida comunitàries i de manera especial de les dones.
- Abordar la violència masclista des d'una mirada multidisciplinària posant l'èmfasi en la prevenció.
- Dissenyar i implementar tant accions positives (MED) com accions que provoquin canvis estructurals (GED) per tal d'obtenir resultats eficaços que garanteixin una millora de la vida de les ciutadanes en aquells àmbits en què pateixin desigualtats i no es respecti el principi d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.

Estructura

Es defineixen tres eixos principals que han de vertebrar les accions, tant positives com de canvi estructural, que conformen el Pla d'Acció. Aquesta estructura és coherent amb els resultats de la diagnosi precedent i respon a la necessitat de claredat expositiva i estratègica per abordar els canvis desitjats. Es pretén, al capdavant, construir un full de ruta clar i eficaç.

D'aquesta manera el primer dels eixos travessa tots els àmbits d'estudi i, per tant, la resta d'apartats, i els possibilita. El segon dels eixos aprofundeix en cadascun dels àmbits estudiats i el tercer eix suposa una manifestació clara de la voluntat del consistori d'erradicar la violència masclista en qualsevol de les seves manifestacions i formes fins a aconseguir que Calvià sigui un municipi lliure d'aquesta barbàrie.

Eix I: Baix Ebre, territori d'equitat

Eix d'acció de caràcter instrumental i que es projecta a la resta d'àmbits. Suposa, per una banda, dotar al personal tècnic de les eines i coneixements per a fer efectiva l'aplicació de la perspectiva de gènere a totes les àrees competencials del Consell Comarcal. I per una altra banda, focalitza en problemes estructurals que afecten de manera especial les dones. (plans, documents estratègics segons revisió documental, és a dir, enfoc general de l'ens, formació del personal tècnic, transversalització de l'aplicació de la perspectiva de gènere, relació amb els ajuntaments (sensibilitzacions, formacions, efemèrides,), òrgans de govern de les associacions (participació ciutadana), accions a territori de sensibilització i formació pel que fa als estereotips de gènere, drets de les dones, etc... contacte amb grups feministes locals, reactivació del Consell de Dones i creació d'òrgans de participació més acostats a la ciutadania generant xarxes de col·laboració, activitats dirigides a les dones en acció política amb una incidència especial en la participació de les dones migrades i les dones grans , etc...

Eix II: Benestar de les Dones. Drets Civils.

Per tal d'aconseguir la igualtat real de dones i homes és imprescindible treballar en tot un seguit d'àmbits que afecten de manera negativa el benestar de les dones de manera comunitària per tal d'aconseguir el que l'ecofeminisme defineix com "la vida que val la pena ser viscuda". L'aplicació de la perspectiva de gènere en l'anàlisi de les condicions en les quals es desenvolupa la quotidianitat de les persones ens permet copsar l'afectació diferencial de cadascuna de les polítiques desenvolupades per l'ens i apostar per implementar accions que permetin millorar la qualitat de vida i benestar atenent a temes tant importants com l'accés a l'habitatge, les condicions econòmiques i l'accés al treball, les cures, la conciliació i la coresponsabilitat, entre d'altres.

Aquest eix està dividit en quatre àmbits d'estudi:

- Coresponsabilitat i conciliació: polítiques del temps
- Protecció social i mercat de treball
- Mobilitat
- Participació social de les dones

La coherència interna d'aquest eix rau en el fet que focalitza la mirada en la població de manera que centra els seus esforços en generar canvis que l'afecten de manera directa. Recull tot un seguit d'objectius que deriven en accions, tant proactives (sensibilització) com reactives (intervenció), a partir dels resultats de la diagnosi precedent i que configuren el Pla d'Acció per a cadascun dels àmbits abastats.

25

Eix III: Prevenció i eradicació de la violència masclista.

Aquest eix tindria una doble vessant. Per una banda la prevenció i per l'altra l'abordatge de la violència masclista. Es considera que els homes que exerceixen la violència masclista sobre les dones encara troben, a hores d'ara, un imaginari col·lectiu que per desconeixement o per ideologies patriarcals, possibilita la violència masclista. Cal desenvolupar accions i polítiques que facilitin arribar al nivell de tolerància zero davant el masclisme i la violència masclista. D'altra banda, i en aquest mateix sentit, cal treballar per al canvi dels estereotips de gènere i la masculinització de l'espai públic. En la segona dimensió, cal continuar treballant i millorant les estructures que permeten l'abordatge de la violència masclista de manera coordinada amb la resta d'administracions implicades.

Cadascun d'aquest tres eixos està estructurat mitjançant objectius generals dels quals sorgeixen objectius específics que es transformen en accions a implantar. Els indicadors per al seguiment i avaluació de cadascuna de les mesures tanquen el cercle.

Pla Acció

Eix 1: Baix Ebre, territori d'equitat

Objectius Generals

OG1: Generar les condicions necessàries per dissenyar i aplicar un model de planificació comarcal que sistematitzi la incorporació de la transversalitat de gènere en totes les polítiques i àrees comarcals.

OG2: Aprofundir en el treball pel canvi en l'imaginari col·lectiu vers la igualtat d'oportunitats de dones i homes i en la revisió dels estereotips de gènere patriarcal.

Objectius Específics

OG1E1: Dissenyar eines de recollida de dades per al seguiment de les accions dutes a terme per cada àrea del Consell Comarcal que proporcionin dades desagregades per sexe per a un major coneixement de l'impacte de gènere.

OG1E2: Augmentar les competències del personal tècnic pel que fa a la l'aplicació de la perspectiva de gènere en els projectes.

OG1E3: Promoure la creació d'eines tècniques per facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere a les polítiques i àrees del Consell Comarcal.

OG1E4: Avançar en la incorporació de la perspectiva feminista en l'àmbit comarcal: contractes, subvencions i convenis.

OG1E5: Enfortir la Conselleria d'Igualtat, dotant-la dels recursos econòmics i humans necessaris per treballar amb perspectiva de gènere.

OG1E6: Crear una comissió d'equitat que vetlli pel compliment del pla de polítiques de dones.

OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.

OG2E2: Avivar l'equitat entre el jovent, reduint l'impacte de desigualtats per edat, sexe, classe social, diversitat funcional i origen, incidint en situacions de vulnerabilitat de les dones joves.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG1	OG1E1	M1	G1I1, G1I2, G1I3
	OG1E2	M2	G1I4, G1I5
	OG1E3	M3	G1E2I1, G1E2I2
	OG1E4	M4	G1E2I3, G1E2I4
	OG1E5	M5	G1E3I1, G1E3I2, G1E3I3, G1E3I4
	OG1E6	M6	G1E3I5, G1E3I6
		M7	G1E4I1, G1E4I2
		M8	G1E5I1, G1E5I2
		M9	G1E5I3, G1E5I4
		M10	G1E5I5, G1E5I6, G1E5I7
		M11	G1E6I1, G1E6I2
OG2	OG2E1	M12	G2E1I1, G2E1I2, G2E1I3
	OG2E2	M13	G2E1I4, G2E1I5
		M14	G2E1I6, G2E1I7, G2E1I8, G2E1I9
		M15	G2E1I10, G2E1I11
		M16	G2E1I12
		M17	G2E1I13
		M18	G2E2I1

OG 1	OG1E1: Dissenyar eines de recollida de dades per al seguiment de les accions dutes a terme per cada àrea del Consell Comarcal que proporcionin dades desagregades per sexe per a un major coneixement de l'impacte de gènere.
Descripció	M1 Elaboració d'un protocol clar i sistemàtic per tal de poder desagregar les dades per sexes en tots els departaments del Consell i en totes les àrees competencials.
Responsable	Servei Informació i Atenció a les Dones
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E1I1 S'ha creat el protocol per a desagregar les dades per sexe? G1E1I2 Nombre de departaments en els que s'han desagregat les dades per sexe. G1E1I3 Nombre d'àrees competencials en les que s'han desagregat les dades per sexe.
Any	2025

	OG1E1: Dissenyar eines de recollida de dades per al seguiment de les accions dutes a terme per cada àrea del Consell Comarcal que proporcionin dades desagregades per sexe per a un major coneixement de l'impacte de gènere.
Descripció	M2 Inclusió de la variable sexe en totes les eines de recollida de dades que s'utilitzen al Consell Comarcal del Baix Ebre mitjançant una instrucció.
Responsable	Gerència
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E1I4 Nombre d'eines de recollida de dades en les que s'ha inclòs la variable sexe. G1E1I5 Nombre de departaments a les que pertanyen les eines de recollida de dades que inclouen la variable sexe
Any	2025

	OG1E2: Augmentar les competències del personal tècnic pel que fa a la l'aplicació de la perspectiva de gènere en els projectes.
Descripció	M3 Disseny de jornades de sensibilització adreçades al personal tècnic i alts càrrecs del consell sobre la importància i impacte de l'aplicació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits competencials.
Responsable	Servei Informació i Atenció a les Dones i Equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E2I1 Nombre de jornades sobre l'aplicació de la perspectiva e gènere organitzades anualment. G1E2I2 Nombre de persones participants anualment desagregades per sexe.
Any	2026 fins al 2028

	OG1E2: Augmentar les competències del personal tècnic pel que fa a la l'aplicació de la perspectiva de gènere en els projectes.
Descripció	M4 Inclusió dins el Pla Formatiu Anual del personal tècnic del consell formació obligatòria sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere a totes les àrees competencials.
Responsable	Gerència, SIAD, Tècnica equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E2I3 Nombre de formacions sobre aplicació de la perspectiva de gènere han estat incloses, anualment, dins el pla formatiu anual. G1E2I4 Nombre de persones, desagregades per sexe i departament, han participat cada any en formacions sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere.
Any	Del 2027 fins al 2028

	OG1E3: Promoure la creació d'eines tècniques per facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere a les polítiques i àrees del Consell Comarcal.
Descripció	M5 Creació d'una taula inter departamental dins el consell Comarcal del Baix Ebre per tal d'incorporar la perspectiva de gènere en tots els departaments i àrees de l'ens i en les polítiques dissenyades.
Responsable	Àrea d'Igualtat i Feminismes del CCBE
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E3I1 S'ha creat la taula inter departamental? G1E3I2 Nombre de membres, desagregats per sexe i departament, formen part de la taula inter departamental. G1E3I3 Nombre anual d'accions dissenyades per la taula. G1E3I4 Nombre d'accions dissenyades per la taula implementades anualment.
Any	Des del 2025 fins al 2028

	OG1E3: Promoure la creació d'eines tècniques per facilitar la incorporació de la perspectiva de gènere a les polítiques i àrees del Consell Comarcal.
Descripció	M6 Inclusió de la perspectiva de gènere a tots els plans de mandat i protocols existents al Consell Comarcal del Baix Ebre.
Responsable	Gerència i Àrea d'Igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E3I5 Nombre de plans de mandat en els que s'ha inclòs la perspectiva de gènere anualment. G1E3I6 Nombre de protocols en els que s'ha inclòs la perspectiva de gènere anualment.
Any	Des del 2027 fins al 2028

	OG1E4: Avançar en la incorporació de la perspectiva feminista en l'àmbit comarcal: contractes, subvencions i convenis.
Descripció	M7 Potenciació de la formació específica destinada al personal tècnic encarregat de la redacció de convenis, plecs i processos de licitació sobre la normativa vigent en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.
Responsable	Gerència, SIAD, Tècnica equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E4I1 Nombre de formacions fetes anualment. G1E4I2 Nombre de persones, desagregades per sexe, han participat cada any en formacions.
Any	Del 2027 fins al 2028

	OG1E5: Enfortir la Conselleria d'Igualtat, dotant-la dels recursos econòmics i humans necessaris per treballar amb perspectiva de gènere.
Descripció	M8 Definició de les competències i recursos humans de la Àrea d'Igualtat del Consell Comarcal del Baix Ebre per tal de fer efectives les seves àrees de treball.
Responsable	Gerència, Àrea d'igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E5I1 Nombre de competències definides com a pròpies. G1E5I2 Nombre de recursos humans definits com a propis.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG1E5: Enfortir la Conselleria d'Igualtat, dotant-la dels recursos econòmics i humans necessaris per treballar amb perspectiva de gènere.
Descripció	M9 Estabilització dels recursos econòmics i humans amb els que compta l'Àrea d'Igualtat del Consell Comarcal del Baix Ebre a càrrec dels pressupostos anuals fent una aposta decidida per les polítiques feministes a la comarca.
Responsable	Gerència, Àrea d'igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E5I3 Nombre de recursos humans estabilitzats com a propis anualment. G1E5I4 Quantitat de recursos econòmics estabilitzats com a propis anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG1E5: Enfortir la Conselleria d'Igualtat, dotant-la dels recursos econòmics i humans necessaris per treballar amb perspectiva de gènere.
Descripció	M10 Organització d'espais de reflexió i treball intern sobre les accions i recursos dels municipis en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes, i la seva millora i ampliació.
Responsable	Àrea d'igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E5I5 Nombre d'espais de reflexió i treball convocats anualment. G1E5I6 Nombre d'accions fetes als municipis cada any en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes. G1E5I7 Nombre de recursos destinats anualment pels ajuntaments al treball en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.
Any	Del 2026 fins al 2028.

	OG1E6: Crear una comissió d'equitat que vetlli pel compliment del pla de polítiques de dones.
Descripció	M11 Creació d'un equip tècnic i polític que vetlli per la implementació del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la Comarca del Baix Ebre dotant-lo de la capacitat de fer informes de seguiment i avaluació.
Responsable	Àrea d'igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G1E6I1 S'ha creat equip tècnic i polític per a la implementació del Vè Pla? G1E6I2 Nombre de persones desagregades per sexe i departament que formen part de l'equip tècnic i polític.
Any	Del 2025 fins al 2028.

OG 2	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M12 Consolidació i suport tècnic a iniciatives per a la creació de grups i associacions de pensament feminista a la comarca del Baix Ebre.
Responsable	SIAD i Tècnica Equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I1 nombre d'iniciatives implementades cada any. G2E1I2 Nombre de grups i associacions de pensament feminista creades anualment a la comarca. G2E1I3 Nombre de grups i associacions de pensament feminista consolidades anualment a la comarca.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M13 Promoció dels espais segurs de debat i reflexió sobre feminisme a la comarca del Baix Ebre.
Responsable	SIAD i Tècnica Equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I4 Nombre d'espais segurs de debat i reflexió s'han creat anualment. G2E1I5 Nombre de persones participants, desagregades per sexe, han participat en cada trobada.
Any	Del 2027 fins al 2028

	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M14 Desenvolupament d'accions i esdeveniments de temàtica feminista dirigits a la ciutadania.
Responsable	SIAD
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I6 Nombre d'accions de temàtica feminista dirigits a la ciutadania s'han implementat cada any. G2E1I7 Nombre d'esdeveniments de temàtica feminista dirigits a la ciutadania s'han implementat cada any. G2E1I8 Nombre de persones, desagregades per sexes, han participats a les accions dissenyades anualment. G2E1I9 Nombre de persones, desagregades per sexes, han participats als esdeveniments dissenyats anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M15 Aprofundir en la universalització dels plans d'igualtat a la comarca del Baix Ebre creant un espai de treball conjunt de tot el personal tècnic del consell implicat en aquesta matèria.
Responsable	Tècnica d'Equitat
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I10 Nombre d'ajuntaments de la comarca que compten amb pla d'igualtat vigent cada any. G2E1I11 Nombre d'empreses de la comarca, desagregades per sectors productiu, que compten amb un pla d'igualtat vigent anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M16 Disseny de campanyes dirigides a la ciutadania per donar a conèixer els recursos i serveis existents al Consell Comarcal del Baix Ebre (SIAD, SAI, Dispositiu d'inserció, entre d'altres) així com les polítiques i accions amb perspectiva de gènere que promou el consell cada any tenint una cura especial en la bretxa digital que poden patir les dones de la comarca.
Responsable	Àrea de comunicació, Àrea d'Igualtat i Feminismes
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I12 Nombre de campanyes dirigides a la ciutadania per a conèixer els recursos del CCBE.
Any	Del 2025 al 2028

	OG2E1: Promoure campanyes i actuacions que afavoreixin la sensibilització del conjunt de la ciutadania pel que fa a la igualtat d'oportunitats de dones i homes de manera periòdica.
Descripció	M17 Visibilització de la labor i reconeixement a la trajectòria del moviment feminista a la comarca del Baix Ebre.
Responsable	Consell Consultiu de Dones , SIAD
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E1I13 Nombre d'accions de visibilització programats anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG2E2: Avivar l'equitat entre el jovent, reduint l'impacte de desigualtats per edat, sexe, classe social, diversitat funcional i origen, incidint en situacions de vulnerabilitat de les dones joves.
Descripció	M18 Elaboració d'un document de recomanacions, dirigit als diferents ajuntaments de la comarca, de com incorporar la perspectiva de gènere en els espais públics.
Responsable	Àrea Igualtat i Feminismes del CCBE
Indicadors de seguiment i avaluació	G2E2I1 Nombre d'ajuntaments als que s'ha enviat el document anualment.
Any	2025

Eix 2: Benestar de les dones. Drets Civils.

Àmbit 1 Coresponsabilitat i conciliació

Objectius Generals

OG3: Democratitzar les cures i reorganitzar els temps amb perspectiva de gènere.

Objectius Específics

OG3E1: Sensibilitzar la població en matèria de coresponsabilitat.

OG3E2: Donar suport a persones cuidadores no professionals.

OG3E3: Tenir en compte el valor del treball de cura i atenció, i del treball domèstic i familiar en la planificació de les polítiques econòmiques i socials.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG3	OG3E1	M19	G3E1I1, G3E1I2, G3E1I3
	OG3E2	M20	G3E1I4, G3E1I5, G3E1I6
	OG3E3	M21	G3E1I7, G3E1I8
		M22	G3E1I9, G3E1I10
		M23	G3E2I1
		M24	G3E3I1

34

OG 3	OG3E1: Sensibilitzar la població en matèria de coresponsabilitat.
Descripció	M19 Disseny de campanyes de sensibilització a la ciutadania sobre el valor de les cures i la necessitat de la coresponsabilitat.
Responsable	Tècnica d'equitat, SIAD
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E1I1 Nombre de campanyes de sensibilització implementades anualment. G3E1I2 Nombre d'accions de sensibilització implementades anualment. G3E1I3 Nombre de persones, desagregades per sexe, han participat en cadascuna de les accions implementades.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG3E1: Sensibilitzar la població en matèria de coresponsabilitat.
Descripció	M20 Creació i difusió de material de sensibilització en matèria de conciliació i coresponsabilitat per fomentar un comportament social coresponsable en l'àmbit comarcal.
Responsable	Tècnica d'equitat, SIAD
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E114 Nombre de materials creats per a la sensibilització en matèria de coresponsabilitat i conciliació. G3E115 Nombre de material distribuït anualment. G3E116 Zona d'impacte del material distribuït anualment.
Any	Del 2026 fins al 2028

	OG3E1: Sensibilitzar la població en matèria de coresponsabilitat.
Descripció	M21 Aprofundiment en les accions de treball amb les homes endegades i promogudes des del Consell Comarcal del Baix Ebre assegurant la seva durada en el temps.
Responsable	Tècnica d'Equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E117 Nombre d'accions endegades anualment. G3E118 Nombre de persones, desagregades per sexe, participants en les accions implementades cada any.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG3E1: Sensibilitzar la població en matèria de coresponsabilitat.
Descripció	M22 Accions encaminades a la visibilització i conscienciació de la ciutadania sobre la realitat de la càrrega mental de les dones, atès l'encàrrec social patriarcal a què estan sotmeses.
Responsable	SIAD, Tècnica d'Equitat
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E119 Nombre d'accions desenvolupades cada any. G3E110 Nombre de persones anuals impactades amb les accions, desagregades per sexe.
Any	2025

	OG3E2: Donar suport a persones cuidadores no professionals.
Descripció	M23 Impuls a la generació de grups de dones, guiats per personal tècnic del Consell Comarcal, per tal de promocionar la salut, física i mental, de les dones posant especial esment en les que tenen cura de persones dependents, tot posant en marxa projectes comarcals de suport a les persones curadores no professionals i en especial a dones que lideren famílies monomarentals.

Responsable	Àrea d'Igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E211 Nombre de grups de dones per a la promoció de la salut creats cada any.
Any	De 2026 fins al 2028

	OG3E3: Tenir en compte el valor del treball de cura i atenció, i del treball domèstic i familiar en la planificació de les polítiques econòmiques i socials.
Descripció	M24 Elaboració d'un catàleg de recursos disponibles per a la conciliació tot parant atenció a la tipologia de famílies i a la situacions i característiques de les persones dependents a l'hora d'atorgar-los.
Responsable	Tècnica d'Equitat, Serveis Socials Bàsics, PLACI
Indicadors de seguiment i avaluació	G3E3I1 S'ha elaborat el catàleg de recursos?
Any	2025

Àmbit 2 Protecció social i mercat de treball

36

Objectius Generals

OG4: Potenciar la Igualtat d'oportunitats laborals de les dones de la comarca del Baix Ebre.

OG5: Sensibilitzar i dotar d'eines el teixit empresarial per tal de fomentar unes relacions i condicions de treball responsables.

OG6: Promoure estratègies i proporcionar eines i recursos que incrementin les possibilitats d'inserció, emprenedoria i/o requalificació professional per a totes les dones.

OG7: Garantir les polítiques d'intervenció social adreçades a la gent gran, persones amb discapacitats i altres col·lectius, atenent a les diferències entre dones i homes.

OG8: Fomentar la interculturalitat i la inclusió de persones migrants amb perspectiva de gènere.

Objectius Específics

OG4E1: Promoure l'accés i la permanència de les dones en el mercat laboral.

OG5E1: Promoure l'elaboració de plans d'igualtat a la comarca.

OG6E1: Fomentar projectes d'inserció laboral, d'autoocupació i de formació per donar suport a l'emprenedoria per a dones i a l'economia social feminista.

OG7E1: Assegurar l'ajut social i el respecte a la dignitat en els processos vitals dels diferents col·lectius com ara la gent gran, les persones amb discapacitat i el col·lectiu migrant.

OG8E1: Desenvolupar programes d'inclusió per a dones migrants amb mirada interseccional.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG4	OG4E1	M25	G4E1I1, G4E1I2
		M26	G4E1I3, G4E1I4, G4E1I5
OG5	OG5E1	M27	G5E1I1, G5E1I2, G5E1I3
		M28	G5E1I4, G5E1I5
OG6	OG6E1	M29	G6E1I1, G6E1I2
OG7	OG7E1	M30	G7E1I1, G7E1I2
		M31	G7E1I3, G7E1I4
OG8	OG8E1	M32	G8E1I1

OG 4	OG4E1: Promoure l'accés i la permanència de les dones en el mercat laboral.
Descripció	M25 Oferta de formació adaptada a les necessitats de les dones com per exemple taller sobre com donar d'alta IDCATmòbil o altres recursos digitals que afavoreixin la no existència de la bretxa digital.
Responsable	Dispositiu d'Inserció laboral, SIAD, PLACI, Tècnica d'Equitat.
Indicadors de seguiment i avaluació	G4E1I1 Nombre de formacions implementades anualment encaminades a la desaparició de la bretxa digital. G4E1I2 Nombre de persones, desagregades per sexe, que han participat en cadascuna de les formacions implementades cada any.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG4E1: Promoure l'accés i la permanència de les dones en el mercat laboral.
Descripció	M26 Informació, assessorament i derivació de dones a programes per a l'adquisició de competències d'accés a l'ocupació i la formació.
Responsable	SIAD, Dispositiu d'inserció.
Indicadors de seguiment i avaluació	G4E1I3 Nombre de sessions d'informació i assessorament fetes cada any. G4E1I4 Nombre de dones derivades a programes d'adquisició de competències per a l'ocupació. G4E1I5 Nombre de dones contractades anualment.
Any	Del 2025 al 2028

G5	OG5E1: Promoure l'elaboració de plans d'igualtat a la comarca.
Descripció	M27 Disseny d'eines i recursos dirigits a ajuntaments i empreses de la comarca per a l'elaboració de plans d'igualtat.
Responsable	Tècnica d'Equitat
Indicadors de seguiment i avaluació	G5E1I1 Nombre d'eines i recursos digitals dissenyats. G5E1I2 Nombre d'ajuntaments als que s'han proporcionat les eines. G5E1I3 Nombre d'empreses a les que s'ha proporcionat les eines.
Any	2025

	OG5E1: Promoure l'elaboració de plans d'igualtat a la comarca.
Descripció	M28 Creació i difusió de material infogràfic digital tipus dirigit a les empreses vinculades al Consell Comarcal de Baix Ebre amb informació sobre: Pla igualtat, protocol assetjament, destacar experiències d'èxit etc.
Responsable	Àrea d'Igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G5E1I4 Nombre de material digital dissenyat. G5E1I5 Nombre d'empreses impactades.
Any	2027

OG 6	OG6E1: Fomentar projectes d'inserció laboral, d'autoocupació i de formació per donar suport a l'emprenedoria per a dones i a l'economia social feminista.
Descripció	M29 Establiment de canals de comunicació entre els dispositius d'inserció laborals i el SIAD per tal de millorar l'ocupabilitat de les dones amb processos selectius específics per a dones, formació ocupacional, etc.
Responsable	SIAD, Tècnica d'Equitat, Promoció Econòmica.
Indicadors de seguiment i avaluació	G6E111 Nombre de canals de comunicació creats. G6E112 Nombre de dones contractades anualment.
Any	Del 2025 al 2028

OG 7	OG7E1: Assegurar l'ajut social i el respecte a la dignitat en els processos vitals dels diferents col·lectius com ara la gent gran, les persones amb discapacitat i el col·lectiu migrant.
Descripció	M30 Creació i seguiment de grups de persones majors de 65 anys amb capacitat per atendre la soledat no volguda especialment de les dones grans i les seves necessitats diferencials.
Responsable	Tècnica d'envelliment KM0, Serveis Socials Bàsics, SIAD, Immigració, PLACI
Indicadors de seguiment i avaluació	G7E111 Nombre de grups de persones majors de 65 anys creats. G7E112 Nombre de persones, desagregades per sexe, participen anualment dels grups.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG7E1: Assegurar l'ajut social i el respecte a la dignitat en els processos vitals dels diferents col·lectius com ara la gent gran, les persones amb discapacitat i el col·lectiu migrant.
Descripció	M31 Desenvolupament del Pla d'Envelliment actiu KM0 com a instrument vàlid per a la definició de les polítiques comarcals i el disseny de les accions específiques dirigides a les dones grans, focalitzant la mirada de manera especial en les càrregues de cura que sostenen les dones grans.
Responsable	Gerència, Serveis Socials Bàsics
Indicadors de seguiment i avaluació	G7E113 Nombre d'accions dutes a terme anualment que apareixen al Pla d'Envelliment actiu KM0. G7E114 Percentatge anual de la implementació del Pla d'Envelliment Actiu KM0.
Any	De 2025 fins 2028

OG 8	OG8E1: Desenvolupar programes d'inclusió per a dones migrants amb mirada interseccional.
Descripció	M32 Organització un mòdul formatiu, dins del Servei de Primera Acollida, concret per a dones migrades on se'ls expliqui els seus drets, recursos a l'abast i on puguin compartir les seves inquietuds.
Responsable	Immigració, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G8E1I1 Nombre de persones, desagregades per sexe, que participen anualment en el mòdul formatiu.
Any	Del 2025 fins al 2028

Àmbit 3 Mobilitat

Objectius Generals

OG 9: Treballar per la millora de la mobilitat de la ciutadania i les dones en particular, de la comarca del Baix Ebre.

Objectius Específics

OG9E1: Participar en taules de treball per a millora de la mobilitat a la comarca.

40

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG 9	OG9E1	M33	G9E1I1

OG 9	OG9E1: Participar en taules de treball per a millora de la mobilitat a la comarca.
Descripció	M33 Manteniment de la participació en les diferents taules i grups de treball supracomarçals per a la millora de la mobilitat de la ciutadania a la comarca.
Responsable	Gerència.
Indicadors de seguiment i avaluació	G9E1I1 Nombre de reunions i grups de treballs en el que el CCBE ha participat per a la millora de la mobilitat de la ciutadania al Baix Ebre.
Any	Del 2025 fins al 2028

Àmbit 4 Participació social de les dones

Objectius Generals

OG10: Liderar un procés a través del qual l'espai públic de la comarca del Baix Ebre esdevingui no exclouent i amable per a les dones i les nenes de totes les cultures i condicions, que contribueixi a la presa de consciència de les dones com a col·lectiu i que incrementi la visibilitat i el reconeixement social de la seva aportació a la comunitat i la millora i desenvolupament social, infància i gent gran en tots els àmbits de la vida.

OG11 Promoure la participació social i política de les dones compartint eines de suport per poder incorporar les seves capacitats, visions i talents a la gestió pública en el context actual.

OG12 Aprofundir sobre el coneixement de les necessitats de les dones a la Comarca del Baix Ebre

Objectius Específics

OG10E1: Impulsar el reconeixement i la visibilització de les habilitats i capacitats de les dones des d'un enfocament universal.

OG10E2: Afavorir el compromís del teixit associatiu de la comarca del Baix Ebre vers la igualtat d'oportunitats de dones i homes i en l'eradicació de la violència masclista.

OG11E1: Potenciar la participació ciutadana, especialment de les dones, tant de les que pertanyen a associacions com de les que no.

OG12E1: Fer estudis sobre les necessitats de les dones joves, les dones migrades i les dones grans a la comarca del Baix Ebre.

41

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG10	OG10E1	M34	G10E1I1
OG11	OG10E2	M35	G10E2I1
OG12	OG11E1	M36	G11E1I1, G11E1I2
	OG12E1	M37	G12E1I1

OG 10	OG10E1: Impulsar el reconeixement i la visibilització de les habilitats i capacitats de les dones des d'un enfocament universal.
Descripció	M34 Elaboració i difusió de campanyes adreçades a la visibilització de les baix ebrenques, de totes les edats, en la seva important aportació cultural, esportiva i històrica.
Responsable	Àrea d'Igualtat i Feminismes, Comunicació, Consell Esportiu del Baix Ebre, Consell Consultiu de Dones del baix Ebre.
Indicadors de seguiment i avaluació	G10E111 Nombre d'accions de difusió anuals adreçades a la visibilització de les baix ebrenques, de totes les edats, en la seva important aportació cultural, esportiva i històrica.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG10E2: Afavorir el compromís del teixit associatiu de la comarca del Baix Ebre vers la igualtat d'oportunitats de dones i homes i en l'eradicació de la violència masclista.
Descripció	M35 Inclusió de les associacions de la comarca en els processos participatius que tinguin a veure amb el principi d'igualtat d'oportunitats de dones i homes i en l'eradicació de la violència masclista, assegurant la formació de les entitats en aquestes matèries.
Responsable	Consell Consultiu de Dones, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G10E211 Nombre d'associacions de la comarca incloses anualment en els processos participatius.
Any	Del 2025 fins al 2028

OG 11	OG11E1: Potenciar la participació ciutadana, especialment de les dones, tant de les que pertanyen a associacions com de les que no.
Descripció	M36 Enfortiment i aprofundiment en la relació entre els grups de dones de la comarca i el Consell Comarcal treballant, en el Consell de Dones en general i amb les diferents associacions en particular.
Responsable	Consell Consultiu de Dones, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G11E111 Nombre d'accions dutes a terme cada any per a aprofundir en la relació entre els grups de dones de la comarca i el Consell Comarcal. G11E112 Percentatge de grups de dones, sobre el total, que participen anualment en les accions programades des del Consell Comarcal.
Any	Del 2025 fins al 2028

OG 12	OG12E1: Fer estudis sobre les necessitats de les dones joves, les dones migrades i les dones grans a la comarca del Baix Ebre.
Descripció	M37 Incorporar la perspectiva de gènere en el circuit d'atenció i de mediació intercultural dirigit a l'atenció de les persones nouvingudes a la comarca del Baix Ebre.
Responsable	Immigració, SIAD
Indicadors de seguiment i avaluació	G12E1I1 Nombre d'accions d'incorporació de la perspectiva de gènere duts a terme cada any dins el circuit d'atenció i de mediació intercultural dirigit a l'atenció de les persones nouvingudes a la comarca del Baix Ebre.
Any	Del 2025 fins al 2028

Eix 3: Prevenció i Eradicació de la violència masclista

Objectius Generals

OG13: Aprofundir el treball per fer de la comarca del Baix Ebre un territori segur per a les dones i lliure de violència masclista des de la perspectiva feminista i l'enfocament multidisciplinari i universal.

OG14: Aprofundir en la informació, investigació i formació sobre les diferents tipologies de violència masclista per tal de millorar les actuacions en matèria de prevenció, detecció o atenció.

OG15: Reparar els danys causats per les violències masclistes.

Objectius Específics

OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.

OG13E2: Fer de la comarca del Baix Ebre un entorn segur per a les dones majors de 64 anys.

OG13E3: Oferir eines i garantir la formació específica en violències masclistes a tot el personal tècnic implicat en la prevenció, atenció i recuperació de dones, adolescents i infants que pateixen o han patit violència masclista a la comarca del Baix Ebre.

OG14E1: Augmentar els esforços comarcal en la prevenció, l'atenció i la intervenció relacionades amb la violència masclista entre tots els agents implicats.

OG15E1: Oferir programes integrals de recuperació de les persones que han patit violència masclista a nivell individual, grupal i comunitari.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Indicadors
OG13 OG14 OG15	OG13E1	M38	G13E1I1, G13E1I2
		M39	G13E1I3
		M40	G13E1I4, G13E1I5, G13E1I6, G13E1I7
		M41	G13E1I8, G13E1I9, G13E1I10, G13E1I11
		M42	G13E1I12, G13E1I13
		M43	G13E1I17, G13E1I18, G13E1I19
	OG13E2	M44	G13E2I1, G13E2I2
		M45	G13E2I3, G13E2I4, G13E2I5, G13E2I6
	OG13E3	M46	G13E3I1, G13E3I2
		M47	G13E3I3
	OG14E1	M48	G14E1I1, G14E1I2
	OG15E1	M49	G15E1I1

OG 13	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M38 Generar eines i recursos per a que el teixit empresarial de la comarca i els diferents ajuntaments comptin amb protocols de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe, orientació sexual, identitat i expressió de gènere.
Responsable	SIAD, SAI, Equitat, Promoció Econòmica.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E1I1 Nombre d'eines dirigides al teixit empresarial per a la creació de protocols de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe, orientació sexual, identitat i expressió de gènere.

	G13E112 Nombre d'empreses anual que han dissenyat els protocols de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe, orientació sexual, identitat i expressió de gènere.
Any	Del 2025 al 2028

	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M39 Perseveració en les campanyes de sensibilització de la ciutadania en la urgència i implicació de tothom en l'eradicació de la violència masclista emmarcades dins les dates assenyalades.
Responsable	Gerència, Àrea d'Igualtat i Feminismes, Consell Consultiu de Dones, Consell Consultiu de la Gent Gran.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E113 Nombre de campanyes de sensibilització desenvolupades cada any.
Any	Del 2025 al 2028

	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M40 Disseny i programació de tallers i xerrades als instituts de la comarca sobre la conscienciació dels joves vers les violències masclistes: poder posar casos pràctics i testimonis per fer més impacte.
Responsable	Joventut, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E114 Nombre de tallers programats cada any. G13E115 Nombre de xerrades programades cada any. G13E116 Nombre de persones participants, desagregades per sexe en els tallers programats cada any. G13E117 Nombre de persones participants, desagregades per sexe, en les xerrades programades cada any.
Any	Del 2026 al 2028

	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M41 Difusió de la bústia lila virtual entre els ajuntaments i entitats de la comarca.
Responsable	SIAD, Àrea de Comunicació.

Indicadors de seguiment i avaluació	G13E1I8 Nombre d'accions destinades a Ajuntaments per donar a conèixer la bústia lila fetes cada any. G13E1I9 Nombre d'accions destinades a entitats per donar a conèixer la Bústia Lila fetes cada any. G13E1I10 Nombre d'ajuntaments impactats anualment. G13E1I11 Nombre d'entitats impactades anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M42 Difondre entre la ciutadania, els ens locals i les entitats quins són els serveis especialitzats en l'atenció a les violències masclistes que disposem a la comarca.
Responsable	Comunicació, Àrea d'Igualtat i Feminismes del CCBE.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E1I12 Nombre d'accions destinades a Ajuntaments per donar a conèixer els recursos disponibles. G13E1I13 Nombre d'accions destinades a entitats per donar a conèixer els recursos disponibles. G13E1I14 Nombre d'accions destinades a la ciutadania per donar a conèixer els recursos disponibles. G13E1I15 Nombre d'ajuntaments impactats anualment. G13E1I16 Nombre d'entitats impactades anualment.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG13E1: Generar ponts de formació, participació i implicació de la ciutadania en eradicació (prevenció, detecció, abordatge i reparació) de la violència masclista.
Descripció	M43 Sensibilització i dotació d'eines als comerços de proximitat perquè actuïn com agents detectors de situacions de violència masclista.
Responsable	SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E1I17 Nombre d'accions destinades a comerços de proximitat fetes anualment. G13E1I18 Nombre de comerços impactats cada any. G13E1I19 Nombre de comerços implicats cada any.
Any	Del 2026 fins al 2028

	OG13E2: Fer de la comarca del Baix Ebre un entorn segur per a les dones majors de 64 anys.
Descripció	M44 Formació permanent a les treballadores familiars (SAD) i al personal de serveis socials en detectar situacions de violència cap a la gent gran (ja sigui violència en l'àmbit de la parella, o violència filio parental).
Responsable	SIAD, Serveis Socials Bàsics.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E211 Nombre de formacions organitzades cada any destinades a personal tècnic de Serveis Socials en la detecció de la violència contra la Gent Gran. G13E212 Nombre de persones participants, cada any, desagregades per sexe en les formacions.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG13E2: Fer de la comarca del Baix Ebre un entorn segur per a les dones majors de 64 anys.
Descripció	M45 Creació d'una xarxa comunitària de protecció de les dones grans seguint el que disposa l'eix 2 al Pla d'envelliment KM0 de la comarca del baix Ebre.
Responsable	Serveis Socials Bàsics, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E213 S'ha creat la xarxa comunitària de protecció de les dones grans? G13E214 Nombre de persones, desagregades per sexe, que formen part de la xarxa comunitària. G13E215 Nombre d'entitats que formen part de la xarxa comunitària. G13E216 Nombre d'ajuntaments implicats en la xarxa comunitària.
Any	Del 2025 fins al 2028

	OG13E3: Oferir eines i garantir la formació específica en violències masclistes a tot el personal tècnic implicat en la prevenció, atenció i recuperació de dones, adolescents i infants que pateixen o han patit violència masclista a la comarca del Baix Ebre.
Descripció	M46 Disseny de recursos adreçats al personal tècnic del ajuntaments de la comarca del Baix Ebre, sobre la violència masclista, la seva prevenció, detecció i eradicació així com la recuperació de les víctimes.
Responsable	SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E311 Nombre de recursos creats. G13E312 Nombre d'ajuntaments als que els hi ha arribat els recursos.
Any	Del 2025 fins al 2026

	OG13E3: Oferir eines i garantir la formació específica en violències masclistes a tot el personal tècnic implicat en la prevenció, atenció i recuperació de dones, adolescents i infants que pateixen o han patit violència masclista a la comarca del Baix Ebre.
Descripció	M47 Disseny d'estratègies per aconseguir que el personal tècnic i polític del Consell Comarcal del Baix Ebre ofereixi una imatge ferma i clara de tolerància zero davant la violència masclista àdhuc en actes simbòlics com els minuts de silenci davant feminicidi i assassinats masclistes.
Responsable	Gerència, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G13E3I3 Nombre d'accions de sensibilització destinades a personal tècnic i polític del Consell Comarcal del Baix Ebre pel que fa la importància dels actes simbòlics contra la violència masclista.
Any	Des de 2026 fins a 2028

OG 14	OG14E1: Augmentar els esforços comarcal en la prevenció, l'atenció i la intervenció relacionades amb la violència masclista entre tots els agents implicats.
Descripció	M48 Millora de l'atenció a les dones i fills i filles que han patit violència masclista valorant la creació d'ajut d'urgència i establiment d'un conveni amb l'empresa de taxis, perquè les dones puguin anar en taxi a les sessions amb el SIE.
Responsable	Gerència, SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G14E1I1 S'ha fet estudi sobre la possibilitat? G14E1I2 S'han implementat accions en aquest sentit?
Any	2026

OG 15	OG15E1: Oferir programes integrals de recuperació de les persones que han patit violència masclista a nivell individual, grupal i comunitari.
Descripció	M49 Augment de la privacitat i seguretat de l'atenció de les dones a la comarca del Baix Ebre dotant d'espais adequats d'atenció a les dones en els diferents ajuntaments de la comarca.
Responsable	SIAD.
Indicadors de seguiment i avaluació	G15E1I1 Nombre d'espais segurs atorgats en els diferents municipis de la comarca per a l'adequada atenció de les dones en les itineràncies del SIAD.
Any	2025

Cronograma

	2025	2026	2027	2028
M1				
M2				
M3				
M4				
M5				
M6				
M7				
M8				
M9				
M10				
M11				
M12				
M13				
M14				
M15				
M16				
M17				
M18				
M19				
M20				
M21				
M22				
M23				
M24				
M25				
M26				
M27				
M28				
M29				
M30				
M31				
M32				
M33				
M34				
M35				
M36				
M37				
M38				
M39				
M40				
M41				
M42				
M43				

M44				
M45				
M46				
M47				
M48				
M49				

Seguiment i Avaluació

El seguiment i avaluació és un procés clau per a la implantació del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de la comarca del Baix Ebre, ja que han de permetre conèixer el grau de consecució dels resultats desitjats.

La implantació i el seguiment del pla són dos processos diferenciats, tot i que coexisteixen en paral·lel en molts moments, ja que un document de les característiques d'un pla estratègic és un full de ruta viu i en perpètua evolució. Els processos de seguiment i la posterior avaluació permeten redirigir les accions de manera que s'ajustin als canvis produïts en el teixit social provocats per la implementació del propi pla.

En tot cas, aquesta avaluació permetrà conèixer el grau de consecució dels objectius i marcarà les propostes a concretar en el següent pla.

Si la implantació del Pla d'Acció vol revertir les situacions que han estat objectivades com a àrees de millora en l'estudi diagnòstic, l'etapa de seguiment, que es dilata en el període de vigència del Pla, vol:

- Fomentar la responsabilitat i la transparència del procés de gestió.
- Mesurar el nivell de desenvolupament de les accions proposades.
- Identificar les noves necessitats i atendre-les a partir de dades fiables.

51

Per la seva banda, l'avaluació, que es durà a terme cada dos anys des de l'inici de la vigència del Pla, és a dir, els anys 2026 i 2028, vol:

- Conèixer el grau de consecució dels resultats previstos.
- Conèixer l'impacte diferencial per sexe de les mesures implementades en cada eix.
- Establir els objectius per al futur i que seran recollits en el III Pla Estratègic.

Per mesurar l'execució del Pla es monitoritza el desplegament de les actuacions del Pla, i s'identifica, per a cada acció prevista, si aquesta està finalitzada, en curs o si no s'ha iniciat. El grau d'execució es mesura per eixos, identificant, per a cada eix, el % d'actuacions finalitzades, engegades i en curs. Aquesta informació es pot complementar amb informació de gestió de les diferents àrees, donant compte de les actuacions executades per a l'assoliment dels objectius previstos al Pla.

L'avaluació consta de tres etapes que són:

L'avaluació inicial és aquella realitzada en la fase de diagnosi. Després, durant la implementació del Pla, ha de realitzar-se una avaluació de seguiment, a partir dels indicadors associats a cada mesura, que indicarà el grau de desenvolupament de les

mesures i d'acompliment del calendari establert, així com el grau d'acceptació de les mesures per part del personal, els obstacles o dificultats trobats i els reajustaments que cal dur a terme.

És important recordar que l'avaluació contínua o de procés és un requisit ineludible atès que el Pla és una eina viva orientada a la transformació de la realitat i no un mer protocol de compliment legal.

El darrer pas és la realització d'una avaluació final a partir de l'anàlisi del grau de consecució dels objectius plantejats.

Aquesta avaluació ha de ser la base per a un nou diagnòstic de situació, una vegada exhaurit el període de vigència del present Pla.

L'avaluació final ha de mesurar:

1. El grau d'assoliment dels objectius fixats en el Pla.
2. L'impacte del Pla

Per a l'avaluació final es recomanable que compti amb:

- Els informes de seguiment fets al llarg del procés.
- Actualització de les dades quantitatives utilitzades en l'avaluació diagnòstica.
- Actualització i incorporació de nous documents i protocols relacionats.

52

Pel que fa a les metodologies i tecnologies per tal de fer el seguiment i avaluació destaquen **els indicadors**: Cada acció té vinculats uns indicadors que han estat consensuats tècnicament a les trobades d'elaboració del Pla i també s'ha validat políticament amb les regidores i regidors que conformen el govern municipal.

Informes de seguiment:

- **Informe anual** amb el resum de les accions executades.
- **Informe entremig** amb el resum de les accions executades, els resultats obtinguts i el nivell d'implementació del pla. Aquesta avaluació permetrà fer modificacions, si s'escau, per els pròxims anys de desenvolupament del pla.
- Es redactarà l'**Informe d'avaluació final**, per comprovar el grau d'assoliment de les actuacions previstes en el pla i l'impacte de les mesures en el conjunt de la comarca.

Finalment cal dir que tots els informes d'avaluació es faran públic mitjançant les eines amb les que compta el Consell Comarcal del Baix Ebre com és la pàgina web de manera que la ciutadania els podrà conèixer i fer-ne un seguiment.

La comissió encarregada del seguiment i avaluació del Vè Pla estratègic de Polítiques de dones de la Comarca del baix Ebre serà un grup de treball de caràcter tècnic que emetrà informes cada dos anys, a més d'encarregar-se de les possibles modificacions, si s'escau.

El Consell de Dones serà l'òrgan encarregat de fiscalitzar el procés d'implantació i aixecar les seves observacions a la Conselleria d'Igualtat.

Totes les modificacions hauran de ser aprovades per plenari així com els informes d'avaluació en un donar compte.

